

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 17. 4. 2018
SWD(2018) 115 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady,

**ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na
predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie
a zrušuje rozhodnutie 2000/642/SVV**

{COM(2018) 213 final} - {SWD(2018) 114 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu týkajúce sa uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrowanie alebo stíhanie.
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
Zločinecké skupiny a teroristi často vyvíjajú svoju činnosť v rôznych členských štátoch, pričom ich majetok vrátane bankových účtov sa zvyčajne nachádza v EÚ alebo mimo nej. Ich finančné aktivity môžu zanechať informačnú stopu v iných členských štátoch, čo môže byť pre vyšetrovateľov kľúčové. Nedostatočný alebo oneskorený prístup k finančným informáciám a informáciám o bankových účtoch bráni odhaľovaniu finančných tokov pochádzajúcich z trestnej činnosti. Príjmy z trestnej činnosti tak môžu zostať neodhalené alebo ich nie je možné zaistiť. Okrem toho, finančné spravodajské jednotky (ďalej len „FIU“) čelia prekážkam pri vzájomnej spolupráci, ako aj pri prístupe k informáciám o presadzovaní práva, ktoré sú relevantné na plnenie ich úloh podľa štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí [EÚ(2015) 849].
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Účelom tejto iniciatívy je zvýšiť bezpečnosť v členských štátoch EÚ a v celej EÚ zlepšením prístupu príslušných orgánov a orgánov zodpovedných za predchádzanie závažným formám trestných činov, ich vyšetrowanie a stíhanie k finančným informáciám vrátane informácií o bankových účtoch, čím sa posilní ich schopnosť uskutočňovať finančné vyšetrowania a analýzy a zlepšiť ich spoluprácu. Okrem toho je účelom iniciatívy posilniť schopnosť FIU plniť svoje úlohy podľa štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Opatrením EÚ sa zavedie harmonizovaný prístup k uľahčovaniu prístupu príslušných orgánov a úradov k finančným informáciám na účely boja proti zločinom a posilnia schopnosti FIU v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, predikatívnym trestným činom a financovaniu terorizmu. Z cezhraničného rozmeru týchto trestných činov vyplýva potreba účelného prístupu príslušných orgánov k informáciám potrebným na uskutočňovanie analýz a vyšetrowaní, ako aj potreba účinnejšej a efektívnejšej spolupráce na vnútroštátnej aj cezhraničnej úrovni, preto je potrebné opatrenie na úrovni EÚ na uľahčenie bezproblémovej spolupráce medzi orgánmi a umožnenie ich prístupu k relevantným informáciám, ako aj ich výmeny.
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?

Zvažovala sa jedna **nelegislatívna možnosť politiky O a 13 legislatívnych možností politiky**, ktoré možno zoskupiť takto:

- **Blok A: „PREČO“** by mali mať príslušné orgány prístup k finančným informáciám alebo povolenie na ich výmenu?

MOŽNOSŤ A.1: iba na predchádzanie praniu špinavých peňazí, predikatívnym trestným činom a financovaniu terorizmu a boj proti nim.

MOŽNOSŤ A.2: iba pokiaľ ide o „európske trestné činy“ uvedené v článku 83 ods. 1 ZFEÚ.

MOŽNOSŤ A.3: pokiaľ ide o formy trestných činov uvedené v prílohe I k nariadeniu o Europole.

- **Blok B: „AKO“** by mali orgány verejnej moci získavať prístup k finančným informáciám a ako by si ich mali vymieňať?

MOŽNOSŤ B.1: poskytuje príslušným orgánom prístup k národným centralizovaným registrom bankových účtov podľa 1. **čiasťkovej možnosti B.1.a:** priamy prístup; alebo 2. **čiasťkovej možnosti B.1.b:** nepriamy prístup.

MOŽNOSŤ B.2: poskytuje príslušným orgánom prístup ku všetkým ostatným finančným informáciám podľa 1. **čiasťkovej možnosti B.2.a:** priamy prístup; alebo 2. **čiasťkovej možnosti B.2.b:** prostredníctvom jednotiek FIU.

MOŽNOSŤ B.3: poskytuje opatrenia na výmenu informácií medzi jednotkami FIU a na prístup jednotiek FIU k informáciám, ktorých držiteľom sú príslušné orgány, ako aj na výmenu týchto informácií, a to podľa 1.

čiasťkovej možnosti B.3.a: priama spolupráca medzi jednotkami FIU; alebo 2. **čiasťkovej možnosti B.3.b:** zriadenie centrálnej jednotky FIU.

- **Blok C: „NA KOHO“**, teda na ktoré orgány verejnej moci sa podmienky vzťahujú?

MOŽNOSŤ C.1: na orgány verejnej moci zodpovedné za predchádzanie trestným činom, ich vyšetrowanie alebo stíhanie.

MOŽNOSŤ C.2: na orgány verejnej moci z možnosti C.1 a dodatočne 1. **čiasťková možnosť C.2.a:** úrady pre vyhládavanie majetku; 2. **čiasťková možnosť C.2.b:** Europol; 3. **čiasťková možnosť C.2.c:** OLAF.

Pokiaľ ide o **prístup príslušných orgánov k informáciám z registrov bankových účtov, uprednostňovanou možnosťou politiky** je kombinácia možností **A.3, B.1.a, C.2. a a C.2.b.**

Pokiaľ ide o **prístup príslušných orgánov k ďalším finančným informáciám, uprednostňovanou možnosťou politiky** je kombinácia možností **A.3, B.2.b a C.2.b.**

Na **riešenie prekážok cezhraničnej spolupráce jednotiek FIU a ťažkostí, s ktorými sa jednotky FIU stretávajú pri spolupráci s vnútroštátnymi partnerskými orgánmi presadzovania práva**, je uprednostňovanou možnosťou politiky kombinácia možností **A.1, B.2.b, B.3. a a C.2.b.**

Kto podporuje uprednostňovanú možnosť?

Zainteresované strany sa zhodli na tom, že prístup k centralizovaným registrom bankových účtov prinesie väčšiu efektívnosť vyšetrowaní na účely presadzovania práva a odstránenie nákladov a administratívneho zaťaženia, ktoré predstavujú nezacielené žiadosti bankám. Väčšina respondentov vo verejnej konzultácii sa zhodla na poskytnutí prístupu príslušným orgánom vrátane úradov pre vyhládavanie majetku. Členské štáty súhlasili s uľahčením spolupráce medzi jednotkami FIU a výmenou informácií medzi jednotkami FIU a príslušnými orgánmi. V nedávnom prieskume Eurobarometra 92 % respondentov súhlasilo s tým, aby si vnútroštátne orgány vymieňali informácie s orgánmi iných členských štátov EÚ na účely lepšieho predchádzania trestným činom a terorizmu a boja proti nim.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Uprednostňovaná možnosť by mala zabezpečiť lepšie prostriedky na zvýšenie bezpečnosti a zintenzívnenie boja proti trestným činom v EÚ. Zabezpeč sa ňou rýchlejší prístup k jasne vymedzeným finančným informáciám a efektívnejšia a účinnejšia spolupráca medzi jednotkami FIU a príslušnými orgánmi. Posilní sa ňou schopnosť príslušných orgánov vrátane úradov pre vyhládavanie majetku a Europolu rýchlo získať prístup ku kľúčovým finančným informáciám, ktoré sú mimoriadne dôležité pre finančné vyšetrowania. Uprednostňovanou možnosťou sa aj podstatne posilní schopnosť jednotiek FIU uskutočňovať finančné analýzy na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu. Uprednostňovanou možnosťou sa zvýšia náklady a administratívne zaťaženie v súvislosti so zasielaním nezacielených „plošných“ žiadostí a odpovedaním na ne.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Jednorazové náklady na realizáciu uprednostňovanej možnosti, ktorou sa zabezpečuje priamy prístup k centralizovaným registrom bankových účtov a systémom vyhľadávania údajov, sa odhadujú na úrovni od 5 000 EUR do 30 000 EUR (musia sa vynásobiť počtom orgánov pripojených do centralizovaných registrov bankových účtov a systémov vyhľadávania údajov). Náklady na prístup k finančným informáciám prostredníctvom jednotiek FIU sa týkajú najmä jednotiek FIU.
Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?
Dodatočné náklady pre bankový sektor sa nepredpokladajú. Na druhej strane bude iniciatíva viesť k podstatným finančným úsporám bánk, keďže nebudú musieť spracúvať plošné žiadosti od príslušných orgánov a odpovedať na ne. V prípade MSP a mikropodnikov sa neočakávajú žiadne konkrétne vplyvy.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Náklady na realizáciu priameho prístupu k centralizovaným registrom bankových účtov a systémom vyhľadávania údajov a na realizáciu prístupu k finančným informáciám prostredníctvom jednotiek FIU budú mať vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu. Tieto náklady sa však vyrovnajú znížením súčasných administratívnych a finančných nákladov príslušných orgánov, ako aj úsporami nákladov v dôsledku efektívnejšej spolupráce medzi jednotkami FIU a príslušnými orgánmi.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Navrhované opatrenia budú mať vplyv na základné práva; zásah do práva na ochranu osobných údajov bude minimálny, keďže prístup je obmedzený a zacielený iba na príslušné orgány, čím sa zabezpečuje proporionalita. Priamy prístup sa umožní k centralizovaným registrom bankových účtov a systémom vyhľadávania údajov, keďže obsahujú obmedzené informácie. Prístup k iným typom finančných informácií bude možný prostredníctvom jednotiek FIU. Uprednostňované možnosti nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov, a posudzujú sa ako najmenej zasahujúce legislatívne nástroje na úrovni Unie v súlade s požiadavkami stanovenými Súdny dvorom. Budúci právny návrh neovplyvní žiadne procesné záruky stanovené vo vnútroštátnom práve a poskytne prísne záruky, ktoré ešte viac zmiernia akékoľvek negatívne vplyvy na základné práva
D. Následné činnosti
Kedy sa táto politika preskúma?
Komisia bude monitorovať účinné vykonávanie navrhovaných legislatívnych nástrojov a na základe konzultácií s členskými štátmi a zainteresovanými stranami vyhodnotí do troch rokov od prijatia navrhovaných opatrení dosiahnuté výsledky v oblasti plnenia cieľov, ako aj problémy, ktoré je potrebné riešiť.